

MŪSŲ LIETUVA

Iš L. K. B. Kronikos Nr. 9

Susituokė bažnyčioj — buvo atleista iš darbo

Rajono laikraštis skundžiasi:
gėdingu keliu išdavė komjaunimą

NR. 44 (1370) XXVI. 1974 M. SPALIS - OUTUBRO 31 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

BRAZILIJA

Po ilgos sausros užėjo liūtytys. Minas Gerais ir Espirito Santo estaduose apie 2.000 žmonių liko be pastogės.

Minas Gerais estade nukrito du léktuvai, kur žuvo 13 žmonių.

Cemento fabrikas Perus turės apmokėti savo 435 darbininkams apie 20 milijonų kruzeirų. Taip pagaliau priteisė teismas.

ITALIJA

Armintore Fanfani neįstengia sudaryti centro kairiųjų valdžios. Socialistai reikalauja, kad valdžion būtų priimti ir komunistai, su kuo Fanfani negali sutikti. Tad turi atsisistatinti ir palikti kam kitam sudaryti naują valdžią. Neaišku, kokia ji galės būti.

JAV-ės

Japonai, ypač studentai, socialistai ir komunistai, priešinasi, tačiau prezidentas Fordas nenori atidėti savo kelionės į Japoniją, kuri numatyta lapkričio 18 dieną. Japonų protesto priežastis - kad amerikiečiai savo bazėse Japonijoje krauna ir atominius ginklus.

PORTUGALIJA

Lig šiol priešingos viena antrai, Portugalija ir Rusija, nori užmegti tamprus bičiulystės ryšius. Į Maskvą jau išvyko Mario Neves, pirmasis Portugalijos ambasadorius po 1916 metų. Maskvoj lankosi portugalų valdžios delegacija, į kurią įeina ministeris Alvaro Cunhal, Portugalijos komunistų partijos generalinis sekretorius. Portugalijoje jau spėjo gimti organizacijos, persančios oficialią draugystę su Rusija, Rytų Vokietija ir Kubą.

VATIKANAS

Popiežius Paulius VI uždarė Vyskupų Sinodą, reikšdamas didelį savo pasitenkinimą, nežiūrint į

svarstymo metu pasireiškusių nuomonių skirtumą.

„Skirtingos nuomonės kaip tik praturtina ir duoda daugiau prasmės šiam tikrai svarbiam Sinodo darbui. Nors nebuvo galima išnagrinėti visų su pasaulio evangelizavimu susijusių problemų, reikia pripažinti, kad Sinodas buvo pozityvus.“

RUSIJA

Kissingeris jau aštuntą kartą lankosi Maskvoj. Jį pasitiko pats kancleris Andrei Gromyko, tačiau neįsileido su juo skridusio žurnalisto Strobe Talbott. Mat, šis išvertė ir išleido N. Kruščiovo „prisiminimus“, kurių autentiškumo Kremlius nenori pripažinti. Kiti su Kissingeriu keliavę 14 žurnalistų protestavo, teigdami, kad tai ne taip garsiais skelbiama spaudos laisvė, o žingsnis atgal rusų - amerikiečių santykiuose.

Jakutiškiai

Jakutiškių kultūros namų direktorė 1973 metų vasarą Deltuvos bažnyčioje priėmė Santuokos sakramentą. Tuoju po to „nusikaltimo“ buvo atleista iš darbo.

Ukmergės rajono laikraštis „Gimtoji žemė“ (1974.I.10) rašė: „Laima Atkočiūnaitė (dabar Starkienė) išdavė komjaunimą, į kurio gretas stodama be kita ko pasižadėjo kovoti su religiniais prietarais... Užpėnai komjaunimą lygiai tokiu pačiu gėdingu keliu išdavė TSRS Statybos banko įgaliotinė Ukmergės rajonui Vida Pakėnaitė...“

Versdami net tikinčius jaunuolius ir mergaites stoti į komjaunimą, išmoko juos veidmainiauti, o paskui piktnasi, kad jie atlieka religines apeigas.

Jonava

1972-73 m. Jonavos I vidurinėje mokykloje IV-A kl. auklėtoja mokytoja Šlapkauskienė dažnai bardavo ir niekindavo mokinių Leoną Rosiną už bažnyčios lankymą. Klasės mokiniai, sekdami auklėtojos pavyzdžiu, elgėsi negeriau.

1973-74 m. Leoną pradėjo „auklėti“ kita ateistė — mokytoja Valeravičienė. Ji niekino prieš

SVEICARIJA

Nedidelėj Šveicarijoje (šeši milijonai gyventojų) yra milijonas darbininkų svetimtaučių, ypač italų ir ispanų. Šveicarų tautininkai skelbė reikalą juos išprašyti, kaip pavojų valstybiniam saugumui. Valdžia pravedė tautos atsiklausimą - plebiscitą. Už jų išgumą balsavo 34 nuošimčiai, o už pasilikimą - 66 nuošimčiai. Tokiu būdu valdžia užtikrino darbininkams svetimtaučiams laisvę pasilikti svetingoje Šveicarijoje.

IZRAELIS

Žydai išleidžia 50 bilijonų dolerių ir užima šimtus žmonių, tvirtindami pasienį su Sirija. Darbas vyksta dieną-naktį, kad būtų už-

klasė Leoną, kam šis einęs su motina į bažnyčią. Grįžęs iš mokyklos berniukas dažnai skųsdavosi, kad berniukai jį stumdo ir apmuša.

Kartą auklėtoja Vaieravičienė su savo vyru užpuolė Leono motiną, kad ji esanti tamsuolė, atsilikusi ir tikinti kažkokį išsigalvotą Dievą. Rosinienė švelniai paaikškino, kad ji yra giliai įsitikinusi Dievo buvimu. Tada auklėtoja pradėjo įkalbinėti, kad bent Leono nevestų į bažnyčią.

— Už vaiko išauklėjimą aš esu atsakinga ir, jei nevesčiau vaiko į bažnyčią, nusikalsčiau savo sąžinei. Kol vaikas mano žinioje, aš jį auklėsiu religiška.

— Jei taip darysi, tai vaikas liks tamsuolis, bus niekinamas ir stumdomas.

Motina apsiverkė ir su nuoskauda širdyje grįžo į namus.

Spalio 5 Leonas grįžo iš mokyklos stipriai sumuštas. Jis buvo išbalęs ir skundėsi, kad skauda galvą. Motina iškvietė greitąją pagalbą, kuri vaiką išsivežė į ligoninę. Gydytojas iškvietė miliciją, ir paaikškino, kas darosi I vidurinėje mokykloje. Nors nepilnamečiai mušeikos buvo iškviešti į milicijos vaikų kambarį, bet taip ir liko nenubausti.

Leonas iki spalio 15 nelankė mokyklos, o fizinio lavinimo pamokų — iki gruodžio mėnesio.

baigtas prieš žiemai užeinant. Mat, jie bijo sūrų užpuolimo.

Ir Palestinos geriljeirų vadas Arafatas yra įsitikinęs, kad greičiau kils penktasis arabų - žydų karas, negu ateis taika Artimuose Rytuose.

TOKIJO. — Japonijos Užsienio reikalų ministerija prisipažįsta, kad jų krašte trijose amerikiečių bazėse yra įruošti radaro sekimai punktai. Vyriausybė neprotetuoja ir to nežada daryti. Radarai skirti Amerikai pranešti apie galimą sovietų raketų ataką.

PAVERTOJ LIETUVOJ

KUDIRKA LAUKIAMAS AMERIKOJE

Telefoninis pranešimas iš Niujorko

Gautomis žiniomis iš okupuotos Lietuvos, Simas Kudirka spalio 14 d. lankėsi OVIR įstaigoje Šakiuose, per kuria tvarkomi užsienio vizų reikalai. Atvykti šion įstaigon S. Kudirka buvo pakviestas sovietinės valdžios pareigūnu. Tai esąs ženklas, kad S. Kudirka su motina, žmona ir vaikais išvykti Amerikon jau duotas leidimas pačioje Maskvoje. Tikimasi, kad Kudirkų šeima pasieks JAV-bes prieš dr. H. Kissingerio atsilankymą Maskvoje spalio 23 d. Šią viltį patvirtina ir sen. Hanrahan telefoninis pasikalbėjimas iš Vašingtono su S. Kudirka Lietuvoje spalio 10 d. Jis jam perdavė linkėjimus 26 kongreso narių ir 8 senatorių.

Matyt, sen. Hanrahan jau turėjo žinių apie galimą išvažiavimo vizos davimą S. Kudirkai ir jo šeimai. Manoma, kad Valstybės Departamentas padarė atitinkamų žygių ne tik žydų, bet ir S. Kudirkos reikalui. Sovietai, norėdami išsiderėti palankią prekybos sutartį su JAV-mis, padarė žymių nuolaidų.

S. Kudirkos byla rūpinasi Niujorke sudarytas specialus komitetas, kuris jau ketvirtį metų klabina politikų duris. Jame ypatingai aktyviai reiškiasi Dava Kezienė ir Gražina Paegle-Kulikaukaitė. Pastaroji palaikė telefoninį ryšį su Kudirkų šeima. Minėtojo komiteto žygiai pareikalavo daug lėšų. Sudarytas fondas joms telkti.

o taip pat Ažvinčių, Minčiagies ir Labanoro girios. Aukščiausia parko vieta bus Ažušilės kalva — 285 metrai aukščiau jūros lygio. Gražiausi ežerai: Tau-ragnas, Baluošas, Dringiai su Beržo sala. Parko ribose bus daugybė buvusių kaimų, jų tarpe ir Palūšės bažnytkaimis su labai sena medine bažnyčia.

PLATINA GELEZINKELI

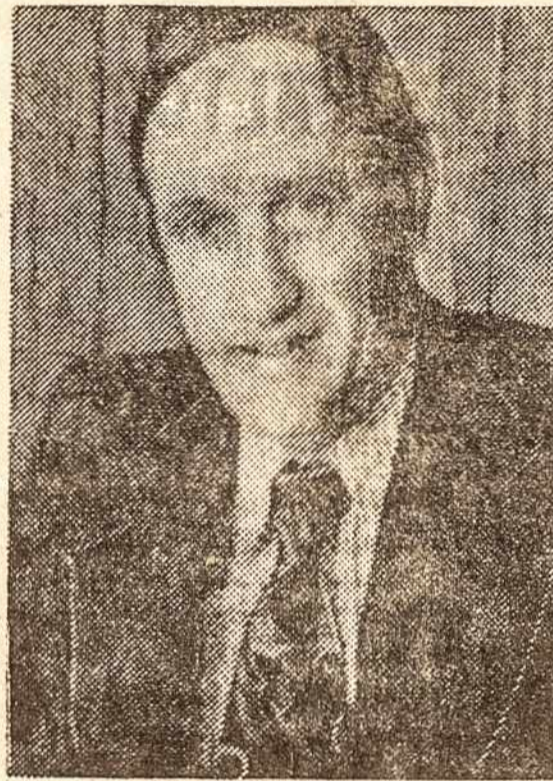
Siaurojo geležinkelio linija tarp Švenčionių ir Utenos jau praplata iki Saldutiškio. Ši rudeni tikimasi užbaigti ir antrosios dalies platinimo darbus. Tada iš Vilniaus į Uteną pradės kursuoti dizeliniai keleiviniai traukiniai. Utenos miestas turi du didelius ežerus ir keturis jį juosiančius upelius, per centrą tekančią Krašoną ir Utenėlę. Miesto ribose yra 12 didesnių ir mažesnių tiltų, keletas tiltelių pėsčiesiems. Spaudoje nusiskundžiama, kad „upeliai buvo užteršti konservų dėžutėmis, buteliais, o Raudesa prie trikotažo fabriko paversta sąvartynu. Jiems išvalyti kolektyvines talpas ėmė organizuoti Lietuvos gamtos apsaugos draugijos Utenos rajono skyrius, pasikvietęs trikotažo fabriko darbininkus, moksleivius ir upelių pakrantėse išikūrusius gyventojus. Šiai iniciatyvai pritarė ir sudeikiškiai, pradėdami tvarkyti Alaušo ežero pakrantes, tenykščius paplūdimius.

STOJAMIEJI EGZAMINAI

Naujuosius mokslo metus augštųjų ir specialiųjų vidurinių mokyklų pirmuose kursuose pradės apie 33.000 studentų bei moksleivių. Iki liepos 20 d. vienuolika Lietuvos augštųjų mokyklų jau buvo gavusios apie 12.400 pareiškimų, o vietos jose tėra 7.815 abiturientų. Stojamieji egzaminai prasidėjo rugpjūčio 1 d. „Tiesos“ pranešimu rugpjūčio 2 d. laidoje, juos laikė apie 17.000 vaikų ir merginų. Naujų studentų skaičių nuo 7.815 iki 12.000 padidins vakariniai ir, neakivaizdiniai skyriai.

Daugiakalbis Janulis moka 35 kalbas

Vankuverio dienraštis „Sun“ liepos 15 d. išspausdino Juditos Walker reportažą apie Povilą Janulį, angliškai vadinamą Powell Janulis. Jis yra 35 metų amžiaus. Jo tėvas — lietuvis, motina — ukrainietė. Moka 35 kalbas, jų tarpe kiniečių, indiečių, rusų ir kt. Šį skaičių jis nori padidinti — mokosi naujų kalbų, kaip hebrajų, arabų ir kt. Pasaulio rekordas esąs 39 kalbos. P. Janulis nori tą rekordą pralenkti. Pagal „Guinness Book of World Records“, didžiausias Jungt. Tautų lingvistas moka 30 kalbų.

POV. JANULIS, mokas 35 kalbas

Kaip P. Janulis išmoko tiek daug kalbų? Namie jis išmoko ukrainietiška ir lietuviška, nes tomis kalbomis šnekėjo motina ir tėvas. Augo mišriame New Westminster rajone Queensborough, kur gyvena įvairių tautybių kanadiečiai. Mokyklon ėjo kartu su italais, lenkais, rusais, indiečiais. Tai buvo mažosios Jungtinės Tautos. Tai labai palengvino išmokti visą eilę kalbų. Jauno Janulio dėmesį kalboms

pažadino daugiausia gimnazijos mokytojas, dėstęs prancūzų kalbą. Pats mėgo kalbas ir kitus mokėjo joms paskatinti. Gimnazijoje P. Janulis daug skaitė, ilgas valandas praleisdavo bibliotekoje, ir draugų mokinių buvo vadinamas „mažuoju profesorium“. Būdamas 15 metų, jau mokėjo skaityti Egipto hieroglifus. Universitete jis studijavo italų kalbą ir palaikė ryšius su italų šeimomis. Indiečių kalbos mokėsi klausydamas jų kunigo pamokslų šventovėje. Vėliau trejus metus gyveno to kunigo šeimoje.

Pasak P. Janulio, išmokti kalbą nėra sunku. Esą dauguma žmonių vartoja nedaugiau kaip 850 žodžių į dieną. O tiek žodžių galima išmokti per du ar tris mėnesius. Sunkiau esą su teisine ar moksline terminologija.

Norėdamas neužmiršti išmoktų 35 kalbų, P. Janulis prenumeruoja daug įvairių kalbų laikraščių, klauso Vankuverio etninės radijo stoties programu „Tai nesibaigiantis uždavinys“ pareiškė P. Janulis. „Žmogus nuolat mokaisi, užmiršti, vėl mokaisi ir vėl užmiršti.“

Šiuo metu P. Janulis dirba kaip vertėjas teismuose, verčia dokumentus, padeda ateiviams užpildyti mokesčių formas ir vadovauja savo įsteigta vertimų bendrovei „Foreign Language Service“, kurioje dirba 60 vertėjų. Jo bendrovė pakviesta tarptautiniam matematikų kongresui, kuris įvyks Vankuverio universitete rugpjūčio mėnesį. P. Janulis norėtų pakelti vertėjų lygį ir teismuose, bet demenko atlyginimo nesą įmanoma gauti asmenų, nusimanančių teismo procedūroje ir terminologijoje. T.Ž.

PASAULYJE

SANTAROS-ŠVIESOS federacijos suvažiavimas įvyks rugsėjo 5-8 d.d. Tabor Farm, Sodus, Mich. Programoje — visa eilė kultūrinių renginių. Paskaitos: Vyt. Kavolis — „Struktūra, antistruktūra ir emblemų motinos“; A. Mickūnas — „Istorijos supratimas dabartiniame Europos galvoje“; M. Drunga — „Prasmė, kalba ir pasaulis“; V. Dukas — „Socialistinis turinys lietuvių romane“; A. Banionytė — „Mažųjų tautų problemos“; A. Štromas — „Visuomeninė opinija ir teisėtumo proble-

Nemažo dėmesio šiemet susilaukė mokytojo profesija. Vilniaus pedagoginis institutas, galėjęs priimti 770 studentų, gavo 1.724 pareiškimus. Po jame vykstančių egzaminų nuotrauka rašoma: „Populiariausia moteriška specialybė — chemija-buities kultūra, čia didžiausias konkursas. Daug norinčių studijuoti rusų kalbą, du pareiškimai į vieną vietą paduoti matematikos specialybėn. Iš viso institutas ruošia 17-kos specialybių mokytojus.“

mos Sov. Sąjungoje“; K. Girnius — „Abortas, Sigita Geda ir pasekmės“ Taip pat bus poezijos, dramos ir muzikos vakaras, J. Dovydeno foto paroda, R. Šležo skaidrės apie kelionę Lietuvon, demonstravimas radijo programų, paruoštų Bostono universitetui, literatūros kritikų seminaras, vad. K. Ostrausko, organizacinis san-tarviečių-šviesiečių posėdis.

LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGI JA, turinti centrą Čikagoje, per 17 metų išleido 10 „Lietuvių tautos praeities“ knygų, kurias redaguoja dr. Jonas Jakštas. Paskutiniame šio sezono posėdyje prieš vasaros atostogas buvo išklaudyta dr. Juozo Tautvilos paskaita „Per „Aušrą“ ir romantizmą į tautinį atgimimą“, sukėlusį gyvas diskusijas, kuriose dalyvavo J. Venslova, V. Zemaitis, Br. Kliorė, A. Rūgytė, G. Januša, V. Kozickas, A. Dumbrienė, J. Mulokas, J. Kaunas ir kt. Posėdžio dalyviai nutarė rinkti senas istorines knygas — istorinius romanus, apsakas, istorijos vadovėlius ir sudaryti specialų istorijos knygyną lituanistinių mokyklų mokiniams. Visuomenė prašoma tokias knygas siųsti A. Rūgytei, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

— Nacionaliniam parkui steigti išskirtas 300 kv. kilometrų žemės plotas Ignalinos, Švenčionių, Utenos rajonų ruože. Parko ilgis iš pietų į šiaurę sieks 47 kilometrus. Į parko ribas įeis 62 ežerai ir ežerėliai,

SAJUNGOS-ALIANČA PASTOGEJ

KLAIDINANTIS LAPAS

Kun. Juozo Šeškevičiaus Liet. R. Kat. Šv. Juozapo Bendruomenės Valdybos korespondentas „M. L.“ Nr. 42 iš 1974 m. spalio mėn. 17 d. 3 pusl. informuoja, kad ... „daug kartėlio ir neapykantos sukėlę ginčai dėl ZELINOS PARAPIJOS NUOSAVYBIŲ, sutarčių ir L.R.K. Šv. Juozapo Bendruomenės, atrodo, bus laimingai pasibaigę“.

Pabrėžiu, Zelinos „parapijos nuosavybių“ visai nėra, ir niekas dėl to nesamo turto niekuomet nesiginčijo. Esame kietai gynę tik Lietuvos Rymo Katalikų Švento Juozapo Bendruomenės nuosavybę nuo nusavinimo ir ją, juridiskai sutvarkytą, sklandžiai perdavėme naujai Valdybai, kad jai nereikėtų ieškoti „naujų“ savininkų.

Klaidinga informacija, nuo pat pirmojo sakinio, visai nėra malonus nei tinkamas lapas karčius faktus pridengti.

Už mano vadovautos Valdybos darbų ir nuopelnų teisingą įvertinimą ir visų katalikų vardu pareikštą padėką – visiems nuoširdžiausias ačiū.

Prelatas Aleksandras Arminas.

Petras Pakalnis

KUR EINA ITALIJA?

Vienas Sicilijos ūkininkas, vardu Salvatore Micheli, norėjo nusipirkti asilą ir paprašė vietinės valdžios pagalbos. Jo prašymą 70 kartų tyrinėjo svarstė įvairūs valdininkai ir 70 kartų antspaudavo. Po ilgo laiko jis gavo 40,000 lyrų (50 dolerių) paramos. Bet valdžia už prašymo patikrinimą ir antspaudimą išmokėjo 130,000 lyrų, taigi 3 kartus daugiau negu ūkininkui.

Tas pavyzdys yra būdingas Italijos biurokratijai, kuriai valdžia išleidžia apie pusę savo pajamų. Niekur nėra tiek daug įstaigų ir tiek valdininkų kaip Italijoje. Ir niekur nėra tokios prastos administracijos kaip Italijoje. Pavyzdžiui, 1972 m. Giulia Bianchi paprašė valdžios sveikatos liudijimo, kad galėtų gauti pensiją. Po metų jai buvo atskryta, kad liudijimą gausianti 1975 m. Tiesa, 1950 m. buvo įsteigta administracijai reformuoti ministerija, bet ji tik padidino valdininkų skaičių ir nieko nenuveikė.

Neseniai vietiniai ir užsienio laikraščiai rašė apie apverktiną Italijos pašto padėtį. Kalėdų sveikinimai atėjo apie Velykas, o centralinis Milano paštas pardavė vienam popierio fabrikui 40 tonų paprastų laišku, registruotų ir net pinigų perlaidas. Pastebėję, kas dedasi darbininkai pašaukė policiją, kuri išgelbėjo pašto dalį.

Nuo 1946 m. Italiją valdo krikščionių demokratų partija. Kartais ji sudaro koaliciją su socialistais ir respubli-

Lietuvių Sąjungos-Alianča valdybos kadencija baigiasi šiais metais. Su mažais pakeitimais, Sąjungai sėkmingai vadovauja Aleksandras Bumbliš jau dešimt metų. Ateinančių metų sausio mėn. bus renkama nauja valdyba. Sąjungiečiai turi rimtai pagalvoti, kokią vadovybę pastatyti, kad ir toliau būtų apsaugotas Sąjungos-Alianča integralumas. Lietuvių Sąjunga-Alianča yra ne praeinančio bei atsitiktinio momento žmonių sambūris, ne fiktiška ir iliuzijom grįsta, o tvirtais juridiniais pagrindais sukurta lietuvių organizacija, milijoninio nejudomo turto vadovė. Tad rimtai į ją sąjungiečiai turi kreipti dėmesį, renkant naują valdybą.

-o- Lapkričio mėn. 10 d., 13 val., savose patalpose, sąjungiečiai ruošia tradicinius mėnesio pietus. Daug apie tai skelbti nėra reikalo, nes visi žino kokią Sąjungos-Alianča būna pietūs. Tad, iki pasimatymo lapkričio 10 d.

-o- Sąjungiečiai, Alfonsas ir Elena Pupeliai ir Monika Baranauskienė, patenkinti savo kelione į Lietuvą. Grižę, džiaugiasi galėję aplankyti savo gimines ir pažįstamus. Pupeliai jau antrą kartą lanko savo gimtąjį kraštą. Šį sykį, be Lietuvos, aplankė ir kitus Europos kraštus – Prancūzija, Ispanija, Italija.

-o- Plačiai keliamos mintys, lietuviams išgyti užmiestyje stovyklavieta. Ši mintis palankiai sutinkama ir sąjungiečių tarpe. Reikia manyti, kad po rin-

konais, kartais stovi viena. Kot buvo gyvas Alcide de Gasperi, krikščionių demokratų partijos steigėjas ir ilgametis premjeras, tol piliečiai jo vyriausybe pasitikėjo. Po jo mirties krikščionys demokratai suskilo į 6 sroves, kurias jungia komunistų baimė. Tačiau reikia pripažinti, kad krikščionys demokratai turi daug nuopelnų. Jie pravedė žemės ir mokesčių reformą, išplėtė krašto pramonę, plikus kalnus apšodino miškais ir sumažino bedarbių skaičių. Bet italai mėgsta plačiai gyventi, vengia dirbti ir prasikolino užsienyje. Valdininkai, ypač aukštesnieji, ateina į įstaigas apie 11 valandą, skaito jose laikraščius, plepa su kolegomis ir ramina klientus magišku žodžiu „pazienza“ – kantrybės. Apie 10 proc. Fiat darbininkų kasdien neateina į darbą, nuduodami ligą ar negalavimą. Iki šių metų pabaigos Italijos užsienio prekyba turės apie 10 milijardų dolerių deficito - nuostolių. Tiesa rugsėjo mėnesio pradžioje Italija gavo Vokietijoje 2 milijardus dolerių paskolos. Gal-gaus ir Prancūzijoje. Mat, Italija yra gera rinka vokiečių ir prancūzų produktams. Jei italai nepirktų vokiečių ir prancūzų produktų, Vokietijoje ir Prancūzijoje padidėtų bedarbių skaičius. Viena Bavarijos bendrovė gamina sūrius tik italui skoniu.

Norėdama gelbėti nuo bankroto ekonomiją, liepos mėnesį Italijos vyriausybė pakėlė benzino, automobilių, motociklų ir namų mokesčius. Toji priemonė padidins valstybės pajamas, bet nugalės krizės. Kadangi šįmet Italijos derlius buvo menkas, reikės daugiau maisto produktų pirkti užsienyje. Jau

kimų naujos valdybos, šis, visus dominantis reikalas, bus rimtai ir sąjungiečių svarstomas.

-o- Mūsų organizacijos – Sąjungos – narių tarpe, o taip pat ir plačioje šio krašto lietuviškoje visuomenėje, labai neigiama atgarsi padarė, Argentinos Lietuvių Balse paskelbta pašaipinga korespondencija, liečianti Sąjungos-Alianča Garbės Nari, Prelatą Pijų Ragažinską, po kuria pasirašė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Spaudos ir Informacijos Komisijos narys.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetas, ruošdamasis dideliame žygiui, šaukiasi į pasaulio, o taip pat ir į Brazilijos lietuvius, kviesdamas talkon padėti tą žygį sėkmingai įvykdyti ir, tuojau čia pat, pašaipingai tyčiojasi iš Sąjungos Garbės Nario, užmiršdami, kad jo iniciatyva ir pastangomis, 1973 metais, buvo sušauktas Penktas Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, kuris atrodė, buvo sėkmingiausias lietuvių sąskrydis Brazilijoje. Kuo, pagaliau, galima būtų pateisinti Jaunimo kongreso organizatorių tokį elgesį?

-o- Sąjungietės moterys ir šiais metais juda, dirba, skuba, kad kuo daugiau pagaminus, pabaigai metų, šventinių dovanų, mažiau pasiturinčioms šeimoms. Mielai yra kviečiamos ir ne sąjungietės prisidėti talkon. Kiekvieną trečiadienį, nuo 14 valandos, sąjungiečių seklyčia atidara iki vakaro.

-o- Valdyba nutarė nepraleisti ir šiuos metus neprisirengus Naujų, 1975, Metų sutikimui. Iš anksto jau ruoškimės į tą pobūvį.

Sgs. Koresp.

ir dabar kai kuriuose Italijos miestuose jaučiamas makaronų ir cukraus trūkumas. Kas bus pavasarij?

Italija nėra vientisas kraštas su lygiu turto padalinimu kaip Belgija, Olandija ar Vokietija. Italijos yra dvi: Šiaurės Italija ir Pietų Italija. Šiaurės Italijoje yra sutelkta pramonė. Pietų Italijoje – neturtas. Šiaurės Italijoje metinės vidurkio pajamos siekia 2,500 dolerių, Pietų Italijoje tik 750. Todėl plečiantis pramonei, iš Pietų Italijos pradėjo žmonės emigruoti į Šiaurės Italiją ir į Vokietiją.

Italai yra apsukrūs žmonės ir moka kombinuoti. Taip laikraštis L'Espresso aprašė Neapolio gatvių šlavėjus: „Daugelis gatvių šlavėjų turi daktaro laipsnį. Jie dirba partijų biuruose ir kas mėnesį atsiima savo algą valsčiaus rūmuose. „Aktivieji šlavėjai“ išnomuoja savo įrankius bedarbiams, o patys užsiima pelningesniu verslu“. Trečdalis gatvių šlavėjų nuolatos „serga“, t.y. tinginiauja. Tik kai praėjusiais metais Neapolyje 27 žmonės mirė cholera, Italija buvo sukrėsta. Panašaus sukrėtimo reikia ir šįmet, nes Italija eina bankroto keliu.

Prisiminkim,
kad esam riboto pajėgumo,
ir liaukimės alintis tarpusavio nesutarimais.
(B. Nainys, PLB V-bos p-kas)

Brazilijos lietuviai,
būkit ir visada išsilaikykite vieningi
savo parapjose bei organizacijose,
tai išlaikysit gyvą mūsų tautą savo tarpe.
(A. Vasaitis, Mintys Tautos šventės proga)

LIETUVIAI INTERIORE

PONTAL, SP.

Usina Barbacena yra viena daugelio cukraus perdirbimo stočių šioje cukrinėmis nendrėmis apso-dintoje apylinkėje. Įmonės tvarkingame kaimelyje liko tik vienas lietuvis, Mūsų Lietuvos skaitytojas Petras Snyras, jau išėjęs į pensiją prieš kiek metų. Jis 28 metus čia gyvena, dirbo kaip „serradorius“.

Kiti čia gyvenę lietuviai yra mirę arba išsikraustę. Žemantauskų du vaikai su šeimomis gyvena pačiame miestelyje.

PITANGUEIRAS, SP.

Neseniai į Pitangueiras miestelį iš São Paulo atsikraustė Miliuskaitė su vyru ir dviem vaikais. Gyvena čia ir jau mirusių Kaminskų vaikai su šeimomis. Vienas Kaminskas gyvena Ataiuva.

Valdemaras Radžiūnas gyvena su motina ir prieš beveik dvejis metus ištekėjusia seserimi. Petras Radžiūnas miręs lygiai prieš ketveris metus. Valdemaras, anksčiau vertęs daugiau kosmetikų prekyba, dabar pereina į bitininkystę, įvairiuose soduose turi jau 150 avilių. Sako, kad vienas bitininkas gali aptarnauti iki 500 šeimų, todėl bando praplėsti avilius, rinkdamas ir spiečius, kuriuos kiti apylinkės žmonės randa savo soduose. Eukaliptų žiedų medų iš korių išsuko rugsėjo 15, gavęs virš 400 litrų. Jo bitės dar itališkos - neužpultos afrikietišku bičių. Šioje apylinkėje nėra to pavojaus, kuris dabartiniu metu atsiranda Araraquaros srityje, kad avilius reikėtų kitur išvežti, kol žydi nuodingi augalai. Radžiūnas savo medų paprastai parduoda adventistų „Superbom“ firmai. Bitininkystės išmoko iš savo tėvo Petro dar fazendose. Pas Radžiūnus po vakarienės gali medų šaukštais valgyti.

COLINA, SP

Seniau čia būdavo lietuvių fazendose. Išėjęs iš Barretos skerdyklos į pensiją, dabar čia gyvena Bolis Petrušonis su žmona mokytoja. Jų sūnus, bebaigiąs Agulhas Negras aviacijos mokyklą, sudegė automobilio nelaimėje prie Jaboticabal prieš metus. Yra dar viena ar dvi lietuvių šeimos, įskaitant Jurgį Stebulį, gyvenantį ūkvyje.
(tęs. 9 psl.)

PRIEŠEIMOS ŽIDINIŲ

TARPUSAVIO PAGALBA

II

T e s i n y s (iš šeimų būrelio svarstymų ir diskusijų, spaudintu M. Lietuvos 40 numeryje).

MOTERIS turi pirmiausia suprasti ir vis prisiminti, kad vyro vaizduotė nėra tokia gyva, judri, kaip jos. Jam sunku todėl žodžiais ir vaizdais išreikšti savo planus, dalykus, nuotaikas, jausmus. Dėl to nelaikyti vyro monotonišku, vulgariu, nusibodusiu ar bejausmiu.

Tepadedą jam nepasidaryti jopročiū vergu, bet įvairinti jo gyvenimą, draug su juo išreiškiant jo nuotaikas, planus, įvaizdinant dalyko smulkmenas, užsimojant naujus dalykus.

Priešingai – lytiniuose dalykuose vyras yra labai greitas, ypač lytinės įtampos dienose. Todėl ji turi savo elgesiais neišerzinti jo lytinio instinkto. Tepadedą jam jungti jį su erotine ir dvasine meile, pergyventi vispusišką, pilnutinę meilę.

VYRAS visada turi turėti omenyje, kad moters vaizduotė ir jausmai labai gyvi. Ji labai lengvai dalyką perdeda į vieną ar kitą pusę ar jį vis kitaip pristato. Jai svarbu ir smulkmenos.

Todėl jis turi išklausti jos pasakojimų, net smulkmenų; tik paskui kalbėti. Turi neužmiršti ir smulkių dalykų, pav., vedybų sukakties, jos ar vaikų gimtadienio. Kitaip ji jausis įžeista, neįvertinta...

Tačiau turi padėti jai matyti dalykų tikrąją vietą ir vertę. Tuo ir kitais būdais padėti jai kontroliuoti savo fantaziją, suvaldyti jausmus.

Moteris viską girdi, pajunta, kaip sakoma, 10 kartų stipriau. Dėl to vyras namuose turi elgtis kitaip, negu darbovietėje: nekelti balso, kalbėti daug ramesniu balsu. Niekada nesiginčyti su ja, bet iš palengva ramiai išsiaiškinti, išsikalbėti („dialoguoti“).

Pagal JAV-ų seksologų ir teisėjų statistikas, pirma iš 5 didžiųjų šeimyninio gyvenimo nesutikimų, barnių, nesugyvenimo, skyrybų ir tragedijų priežastis yra vyro

ir žmonos lytinio-jausminio prisitaikymo trūkumas vienas antram. Tai ypač žymu tarp 6 - 24 mėnesių po vedybų.

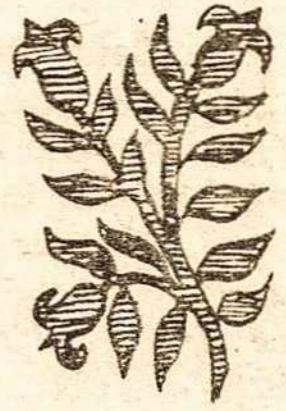
– Kodėl? Mat, daugelis vedusiųjų nežino ar neteikia reikiamo dėmesio į didelį moters ir vyro lytinių pergyvenimų skirtingumą. Moters jie daug gilesni, lėtesni, negu vyro. Ji siekia daugiau jausminės, dvasinės meilės.

Todėl vyras vis turi derinti – ir savo palinkimą į kūnišką, ir moters – į dvasinę meilę, savo greitą lytinį pasisotinimą su daug ilgiau, lėčiau tepasireiškiančiu moters pasitenkinimu. Per parodymą žodžiais, elgesiu jausminės, dvasinės meilės eiti prie intymų santykių, duoti ir jai pilnai pasitenkinti lytiškai. Tos lytinės jausminės lygsvaros turi siekti abu, bet ypač vyras...

Be to, pagal vedusiųjų ir gydytojų patyrimą žmona negali pakelti ilgesnį laiką tris dalykus kartu: 8 valandų tarnybą, vyro patenkinimą ir rūpinimąsi šeima.

Vyras turi iš to pasidaryti išvadas. Tenka vieną kurį sumažinti, blogiausiu, sunkiausiu atveju – vyras turi sąmoningai jai labai daug padėti, nors ji to ir neprašytų ar net nenorėtų.

Taigi, nuo šios vispusiškos lygsvaros ir harmonijos priklauso jų abiejų ateitis, meilė, judviejų ir vaikų laimė. Čia didžioji gražaus šeimyninio gyvenimo paslaptis.

APIE KVEPALUS

Kvepalai, be abejo, yra prabanga bet beveik kiekviena moteris istengia nusipirkti odekoloną ar tualetinį vandenį. Nežiūrėkit į odekoloną kaip į skystą auksą – naudokit jį ir nebūtinai tik išskirtinomis progomis, bet naudokit jį kasdien.

Užmirškite pasenusią pažiūrą, kad moteris atpažįstama iš jos kvepalų. Metų metais naudojami tie patys kvepalai nusibos ir jums ir šalia jūsų gyvenantiems.

Koks gi skirtumas tarp kvepalų, odekolono ir tualetinio vandens? Pirmiausia – kaina. Kvepalai gali kaštuoti iki 65 dolerių už vieną unciją. Tualetinio vandens kainos prasideda nuo 2 dolerių už bonkute. Kvepalai turi didžiausią kiekį esencijos, todėl jie kvepia stipriau ir jų kvapas ilgiau išsilaiko. Odekolonas yra silpnesnis ir tualetinis vanduo dar silpnesnis.

Šlakstykitės vieno kvapo vandeniu iš ryto ir kito kvapo vakare. O paskui vien tik dėl įdomumo sukeiskite juos. Kad jūsų rūbai kvepėtų pakabinkite į spintą perfumuotas sašetes.

Kaip pasirinkti tinkamą sau kvapą?

Kvepalų yra keturių pagrindinių rūšių. Pirmiausia – gėlių kvapas – galbūt pats populiariausias, pats moteriškiausias, orientališkas – naujausias rinkoje, šiltas ir aromatiškas, kartais sunkus, vadinamasis žalias kvapas – šviežias kaip pavasario miškas, lapų, medžių, ir samanų kvapas ir vaisių bei prieskonių kvapas – citrinų, muškato riešuto ir cinamono kvapas.

Kad pasirinkti sau tinkamą kvapą ir jį išbandyti, niekad neuostykit kvepalų iš bonkutės. Kvepalai keičiasi ant jūsų odos. Bandant kvepalus, reikia juos patrinti ant riešo ar kitoje pulsuojančioje vietoje. Tada palaukti 15 minučių kol išgaruos alkoholis ir kvepalų esencija susimaišys su jūsų natūraliom odos alyvom. Pauostykit savo riešą. Po valandos vėl pauostykit. Po trijų valandų – vėl ir jei tada kvepalų kvapas jau bus neužuodžiamas, tie kvepalai ne jums.

Kvepalų esencija tirpsta ir maišosi su odos alyva kai oda yra šilta, tad naudokit odekoloną tuojau pat po vonios. Išbandykit parfumuotą muilą, vonios alyvą, kvepiantį skystą kremą. Nešiokitės mažą kvepalų bonkute keliaudamos, eidamos į darbą, į svečius, važiuodamos atostogų.

Kvepalai sukurti moteriai ir todėl gi jai nepasinaudoti ta maža prabanga pilkoje kasdienybėje?

KIEMENSAS JŪRA

IŠEJUSIEMS...

1. Algirdui ir Jurgiui Sliesoraičiams)

I rušto vainiką norėčiau vardus jų supinti,
Sparnuotu žodžiu juos išpuošti,
Tik skausmo verdene nusineša lakiją mintį,
Tik ašara žėri ant skruosto.

I amžių buveinę Kūrėjo valia – iškeliauja
Tautos žiburėliai, Tėvynės kariai ir didvyriai...
Ir vieną po kito ruščioji audrotis išrauja,
Palūžta seni ažuolai šventų girių...

Requiem aeternam...- mes meldžiam Kūrėjo -
Amžinosios ramybės Algirdui, Jurgiui...
Amžinosios ramybės Jiems suteik, o Kūrėjau...
Ažuolais Tėvynės jie gyvenę ir... lūžę.

Atsimenu Algirdą – žydinti, tvirtą,
Kovoj dėl Tėvynės – jaunystę aukojęs.
Už Laisvąją Lietuvą – širdimi pamiltą –
Savanorių eilėse kovojęs.

Menu patrijota, tautos ikvėpėja
Ir plunksnos ir gyvojo žodžio sparnuoto...
Senujų legendų didvyrių sekėja –
Lietuvišką ažuolą - darbu šakotą.

Menu – susitikdavom Vytauto kalne,
Svajodavom Lietuvą – laisvą, laimingą...
Ir liūdna, ir skausmas krūtinėje alma...
Ir gedulo žodis – sustingo –

Jums neošia maldų ažuolynai šventieji,
Jums negieda lakštutė prie upelio sraunaus,
Nečirens vyturėlis švelnaus ryto saulutėj,
Negros Requiem žiogeliai tyliais vakarais...

Nepuoš branguji kapą lietuvaitė - sesutė -
Neatneš iš darželio Jums kvapiausios gėlės...
Nepasveikins pavasariu linksmabalsė gegutė -
Ir žolynus nuo jo kas, o kas nuravės...

Kaip sunku, o Dievuli, mirt šaly svetimoj,
Kada gimtąjį kraštą tik sapne aplankai,
Kai esi lyg išrautas iš žemės gimtosios -
Prieš akis kai vaidenas - svetimiausi kapai...

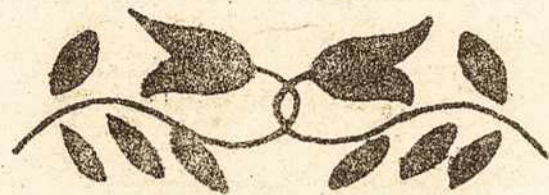
74.10.20

Barra Funda

ANKETOS SUGRĮŽTA

PLJK Būstinė telefonu ir laiškais ragino jai gražinti kongreso anketas, kuriose pažymima, kaip prie kongreso darbų prisidės asmuo ar šeima.

Paštu, asmeniškai ir per parapijas jau gražinta nemažai anketų. Būstinė laukia dar daugiau.

AVISO

A Associação da Juventude Lituana do Canadá (Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga) convida um ou dois jovens do Brasil, e está pronta de ajudar com \$100 para a passagem de São Paulo a Toronto, afim de que este jovem participe de atividades da comunidade lituana de lá. A estadia será providenciada pela Associação, durante a época de férias de verão (dezembro a fevereiro), que é a temporada das atividades mais intensas no Canadá. Um dos requisitos é poder conversar em lituano.

A Associação dos Escoteiros e Bandeirantes Lituanos (Lietuvių Skautų Sąjunga) está planejando um programa

TRIJŲ KRAŠTŲ PASITARIMAS

III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso komitetas, apima atstovus iš Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus, posėdžiavo Porto Alegre, RS. sekmadienį, spalio 13.

Argentinos komitetas nutarė dvi vakarines programas pasiūlyti praveisti Kolumbijos ir Venecuelos lietuvių jaunimui, kadangi šie kraštai, aišku, taip pat priklauso Pietų Amerikai.

Stovyklos metu numatyta praveisti mini-olimpiada.

de participantes e treinamento para um ou dois jovens (M ou F) do Brasil, durante o mês de julho, em vários acampamentos nos Estados Unidos e Canadá, e vai ajudar com as despesas da passagem, e providenciar a estadia.

O mesmo programa está sendo debatido na Associação da Juventude Católica Lituana (Ateitininkai), também para o mês de julho.

Maiores informações mais tarde. Os interessados podem se dirigir à Būstinė do Congresso.

KONGRESO ATSTOVAI

Per antrąjį Jaunimo kongresą, įvykusį JAV-se ir Kanadoje 1972 metų viduryje, buvo 250 rinktu atstovų iš keturiolikos kraštų. Jie buvo rinkti tik tam kongresui, bet paskui, įsteigus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, jie tapo ir sąjungos atstovais iki sekančio kongreso.

Šiam trečiajam kongresui kiekvienas kraštas rinks atstovus jau ir kongresui ir Jaunimo sąjungai, kuri veikia pasauliniu mastu ir įvairiuose kraštuose, tik rinktu atstovų skaičius buvo sumažintas po pereinamo kongreso iki 125 asmenų tarp 18 ir 35 metų amžiaus.

Komitetas priėmė Argentinos ir Kanados siūlymą, jau pradėjusi atsirasti liepos mėnesį bendrame pasitarime Buenos Airėse, padidinti studijų savaitės dalyvių skaičių, kadangi iš studijų savaitės kongresistams daugiausia naudos. Todėl studijų savaitėje dalyvaus ne tik 125 atstovai, bet dar ir 62 antrininkai, kuriuos numato ir PLJS statutas, pagal kraštų proporciją. Tuo būdu studijų

savaitės dalyviu iš viso būtų apie 190, kuriu būtų iš Argentinos apie 16, Brazilijos apie 12, Urugvajaus apie 8, iš JAV 70, iš Kanados 25 ir taip toliau.

STUDIJŲ SAVAITĖ MONTEVIDEO

Ruošdamasis kongresui, Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus jaunimas rinksis i studijų savaitę netoli Montevideo 1975 metu sausio mėnesio 4-12 dienomis. Kun. J. Giedrys, pranešė, kad yra keletas tinkamų vietu, jų tarpe skautų stovykla ir Juventus klubai apie 40 km nuo Urugvajaus sostinės, kuriuose būtų pakankamai vietos 50-80 dalyviu, žaidimų aikštės ir kitos įrangos. Kol vieta galūtinai nenustatyta, sunku pasakyti apie kainą, kuri galėtų būti apie 20 kr. per diena vienam asmeniui.

KITI REIKALAI

Argentina turi geras sąlygas atspausinti propagandini JK plakata, kurio projektą pristatys bendrame pasitarime su R. Kasparu gruodžio viduryje. Argentinos komitetas taip pat sužinos apie galimybes visiems JK dalyviams vykti iš Buenos Aires per Montevideo i São Pauli laivu, o ne autobusais. Tokiu būdu netektu ieškoti nakvyniu Urugvajuje, o laive galime praveisti dvi dienas kongreso programos.

Posėdyje svarstyta ir jaunimo globos reikalai ir prieita siūlymo, kad kiekvienas kraštas atvyktų kartu su jaunimo globėjais ar palydovais iš dalyviu tėvu ar kitu atsakomingu asmenų tarpo. Posėdžiai iš viso tesėsi šešias valandas.

KELIONĖ PO LIETUVA

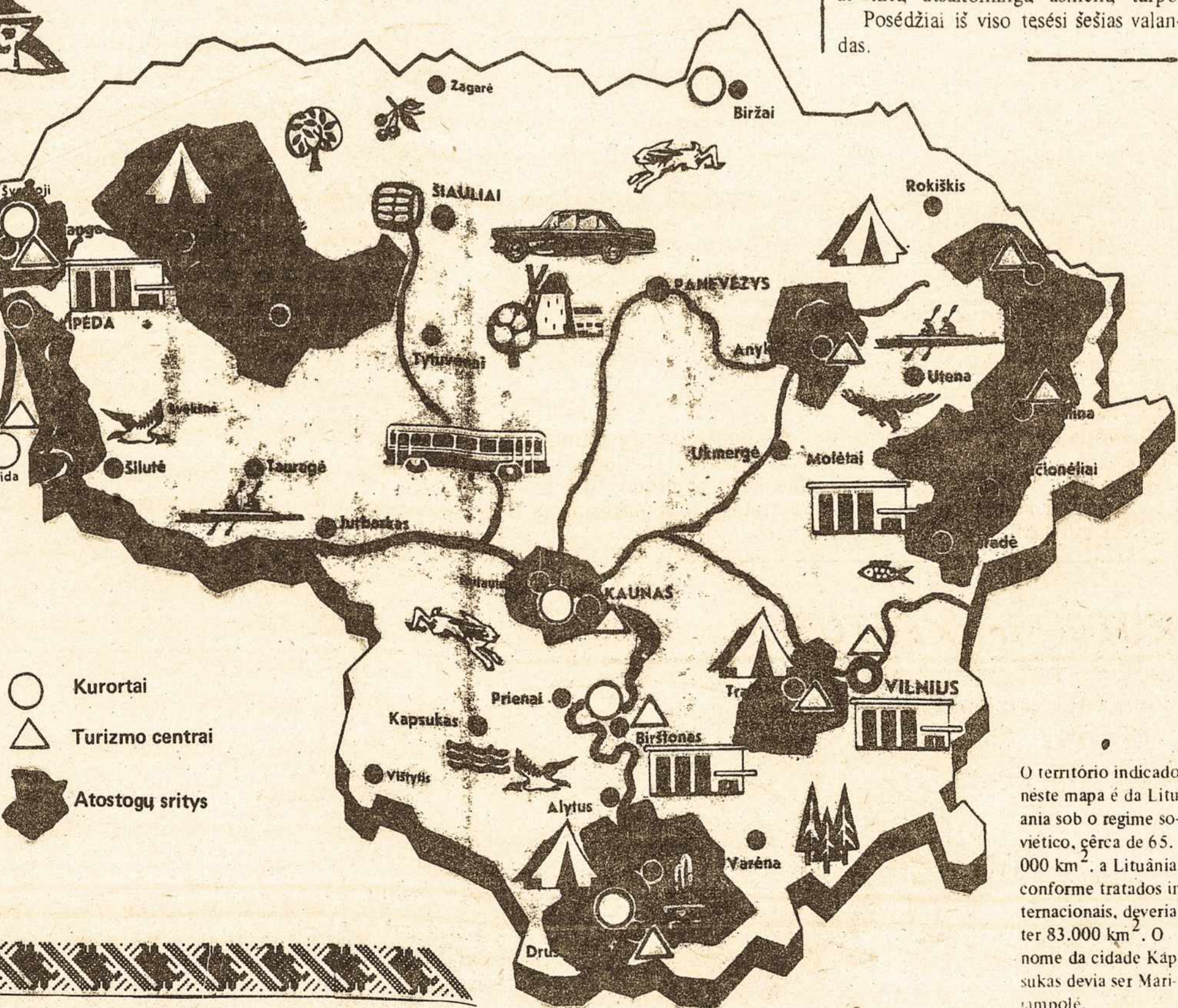
TURISTINĖS VIETOVĖS ATRAČIŲS TURISTICAS

A figura do moinho indica o "Moinho do diabo" em Šeduva. Merkinė, Trakai, Ignalina, Kaunas, Vilnius, Biržai e outras cidades atraem turistas aos castelos. Birštonas, Druskininkai e outros municípios tem águas minerais.

A Lituânia está situada entre 54 e 56,5 graus de latitude norte, e entre 21 e 27 graus de longitude leste, numa distância de 1,500 km. de Greenwich, e 6, 100 km. ao norte de equador. O litoral de 99 km atrai mais de 300.000 turistas durante a temporada, e a extensão das fronteiras é de 1,842 km.

As áreas turísticas geralmente são parques nacionais, reservas florestais e santuários de aves e animais.

O território indicado neste mapa é da Lituânia sob o regime soviético, cerca de 65.000 km². a Lituânia, conforme tratados internacionais, deveria ter 83.000 km². O nome da cidade Kapsukas devia ser Mariampolė.

Galvosūkis nr. 6

Vertinamas 5 taškais

Su pavasariu parskrido paukščiai. Raskite, kurie iš mūsų

sparnuočių draugų slepiasi šiame raidžių miške.

Sudarė Paulius Gudelis, 6 sk.

V K R E G Ž D Ė G E N Y S
 A A O A U U B K E R I S K
 L V N P K V O E G E L D V
 A S D A C E R A U L G A P
 K S V E A D K Y T I N S E
 S T L N H R M U Ė S K T A
 T S A I O A V L G I U S K
 I G S E R Z N A S O D L S
 N R B W M C S P E L Ė D A
 G A N D R A S M G E A R R
 A A G R D E V Z U L I V K
 L A I U S R P E M P Ė K A
 A V S A K A L A S M I N S

Mūsų Lietuva Maziems

ŠYPSENOS

Mokytas sūnus

Ketvirtos klasės gimnazistas, parvažiavęs namo pas tėvus, bandė kalbėti lotyniškai.

— Pater meus, atidaryk duris, parvažiavo studenturis!

Pamatęs antį ir klausia:

— Kas tai yra per paukštatum, kad snapatum kaip lopatum?

— Gi antis, vaikeli! — sako motina.

— A! Anatatum, anatatum!

Atėjo mėšlavežis. Tėvas ir — sako:

— Ei, sūnatum, imk šakatum į rankatum, vežk mešlatum į laukatum...

PIRMOJI KOMUNIJA

Iš altoriaus, iš auksinio, Angelėliai seka, Nes jau mano širdužėlėj Dievuiėlis plaka.

Dega žvakės, kvepia gėlės, Ir vargonai gaudžia, Mane jauną už rankelių Prie širdelės glaudžia.

Mano švarią, baltą sielą Dievas laimina iš sosto, Mano palenktą galvelę Kunigėlis glosto.

Nepamiršk bažnyčion tako, Kunigėlis šneka, Per veidelį iš akelių Ašarėlės teka.

Mylėk Dievą ir Tėvynę, Klausyki tėvelių, Nesuklupk ant akmenėlio, Kur gulės ant kelio.

Kai keleliu dygiu eisi Pro žieduotą pievą, Jei ką piktą sugalvosi, Prisiminki Dievą.

Alb. Kašiubienė

Būgnus žmonės ir patys pasidarydavo. Būgnai daugiausiai buvo mediniai, panašūs į pailgas statineles ir apraukti veršio arba šuns oda — būk, tokie būdavo garsesni

LIETUVIŲ TAUTINĖ MUZIKA

BŪGNAI

Nusikelkime į Nepriklausomos Lietuvos laikus.

Velykų naktis. Žmonės budį bažnyčioje. Visi laukia Priskėlimo. Tada kunigai paskelbs giedodami: Linksmą dieną mums prašvito.

Saulėi tekant parapijos būgnininkai sventoriuje ima mušti būgnus, kiekvienas pagal savo ritmą ir jausmą. Procesija tris kartus apeina apie bažnyčią, tuo tarpu būrelis jauniklių spiečiasi apie būgnus. Jei

Prakalbinės prakalbos

Iš alės, kurioje kalba į parlame, tą noris būti išrinktas kandidatas, išeina laukan vienas klausytoju.

— Ką jis ten daro? — klausia kiti.

— Kalba.

— Apie ką kalba?

— Iki šiol jis to dar nepasakė.

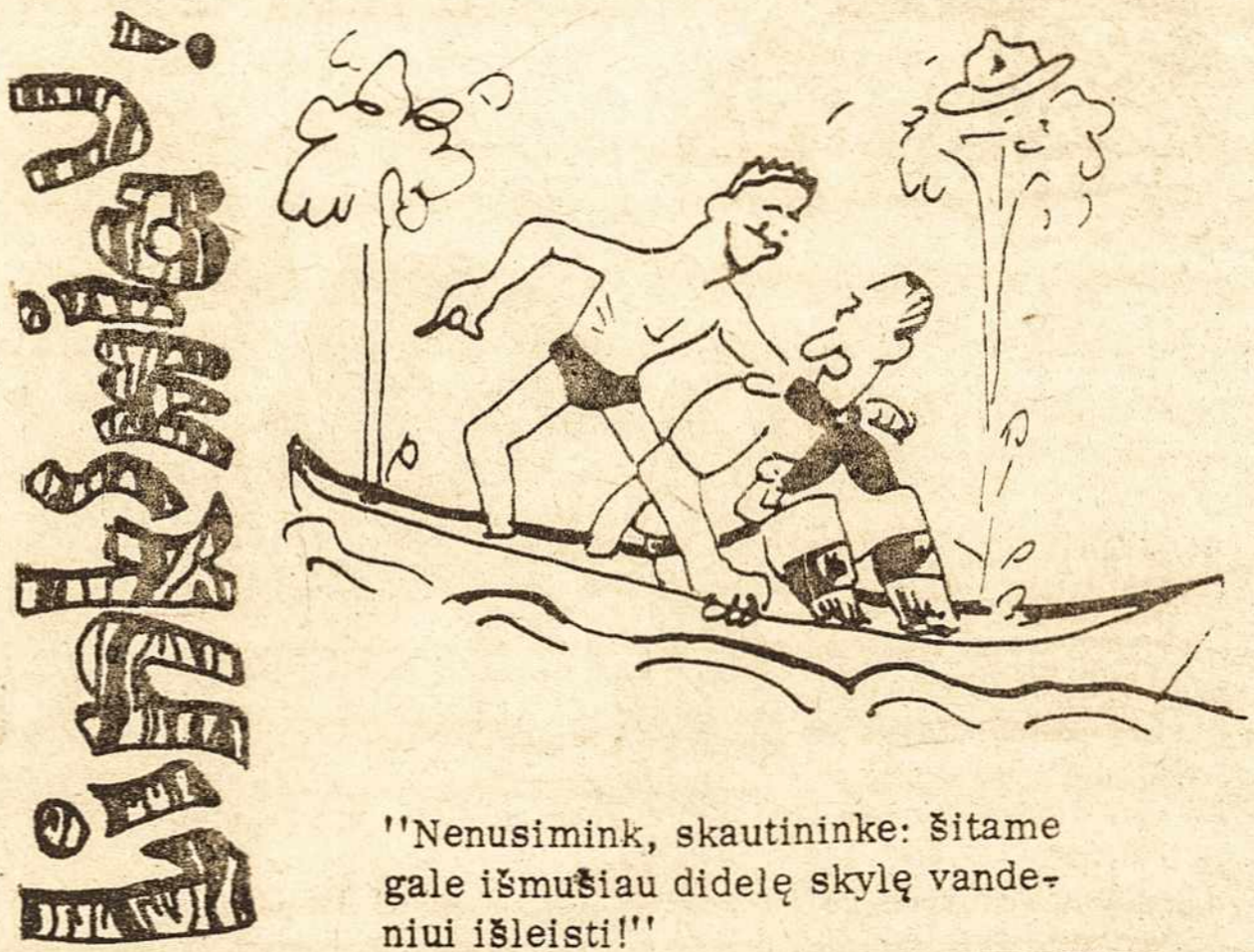
kam pasiseka prisiprašyti pabūgninti, to džiaugsmas didelis.

Būgnai kviečia į gegužines pamaldas ir į mišparus prieš didžiuosius atlaidus. Jų garsas nueina 5-7 kilometrus, toliau už bet koki varpu gaudimą. Būgnai dunda ilgai, gal pusvalandį, gal ilgiau, kad visi girdėtų jų bubenimą.

Bet ir senesniais laikais būgnai, ne kartą pritardami ragams, dalyvavo žmonių gyvenime: lydėjo vestuvininikus į bažnyčią, pranešdavo žmonėms apie nelaimę ar pavojų.

I Lietuvos bažnyčią būgnai daugiausiai buvo patekę iš senosios Lietuvos karo grobio — ypač jų ten daug buvo patekę po Jono Sobieskio laimėjimo 1683 metais ties Viena.

• Žmogaus gyvenimas yra kaip ir lauko takelio — juo daugiau kojų jį mindo, tuo jis tampa kietesnis, atsparesnis ir tvirtesnis.

"Nenusimink, skautininke: šitame gale išmušiau didelę skylę vandeniui išleisti!"

IRUTĖ ir KĘSTUTIS

D. BASTYS

149/74

Literatūra * Dailė * Mokslas

BALTIJA

Sovietinė periodika lietuvių kalba...

(Tęsinys iš praeito nr.)

Visokie kelionių biurai, savo prospektuose rekomenduodami Baltijos pajūrį, kaip ir kadaise gundo turistus iliuzijomis: „geriausios poilsio bazės“, „žemės rojus“, „šiaurės Rivjera“. Vanduo, savaimė aišku, „skaidrus“, „chemiškai ir bakteriologiškai be priekaištų“, „tyras ir kristalas“, o pajūriu driekiasi „puikūs paplūdimiai“, kur „galima maudytis, kiek širdis geidžia“.

Tačiau šita idilija stubinančiai prieštarauja tikrovei. Jūros vandens analizė parodė, kad Baltija tapo klaidingai nešvari: šiukšlės ir atmosferos žvejų tinkluose, buteliai pliažuose, plastiko paketai, plaukiantys paskui laivus. Kasmet vis rūsčiau skamba okeanologų perspėjimas: „Gali prieiti iki to, kad Baltijos jūra ims dvokti“. Tarptautinė organizacija, gvildenanti maitinimo problemas, be kompromisų pareiškė: Baltijos jūra — purviniausia jūra pasaulyje. Dabar rengiamasi Baltijos jūros užteršimo problemų tyrinėjimo metams. Į jūrą išplauks tarptautinės mokslinio tyrimo laivų flotilės.

Geologiniu požiūriu Baltijos jūra nėra labai reikšminga. Jos paviršius — tikrai 400 tūkstančių kvadratinų kilometrų, vandens joje ne daugiau kaip 22 tūkstančiai kubinių kilometrų, kranto linijos ilgis — apie 20 tūkstančių kilometrų.

Tačiau ekonominiu bei politiniu požiūriu šita maža vidinė jūra Europos šiaurėje be galo svarbi. Septynios Pabaltijo valstybės pasiekė 22 procentus pasaulinės prekybos. Baltijos pakrantėse stovi 60 stambiausių miestų, į ją įteka apie 200 upių. Baltijos vandenimis nutiesti patys judriausi pasauliniai jūrų vieškeliai.

Vis sparčiau vystoma laivininkystė, plečiami uostai. Pastaraisiais metais, pavyzdžiui, Ščecino metinė krovinių apyvarta išaugo nuo 9 iki 16 milijonų tonų. Suomija per 10 metų padidino savo prekybos laivyno tonažą 70 procentų.

Kilio kanalas yra vienas intensyviausiai naudojamų kanalų, kasmet juo praplaukia beveik 70 tūkstančių prekybos laivų, tarp jų daugiau kaip 3 tūkstančiai tanklaivių.

Šalia keleivinių laivų armados prisiveisė daugybė sportinių laivų ir motorinių jachtų. O kur dar žvejybos laivynas — apie 10

(tasa 8 psl.)

Doktrinarinė 'Tiesa', sekti 'Tarybinės moters' įkandin, turi 294,000 tiražo. Per 125,000 turi 'Valstiečių laikraštis', 'Komjaunimo tiesa'. Juos seka 'Sovietska ja Litva', 'Tarybinis mokytojas'. Visi šie daugtiražiniai leidiniai turi po keturis puslapius, todėl atrodo kaip plačialapiai biuletiniai. Tai išpūdi dar labiau sutvirtina žinių išdėstymo lakoniškumą, būtinas skaitytojo instruktažas. Periferijos leidinių, iš Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir kt. visumą pastatome centrinių leidinių fone.

Išsivija gerai pažįstama mėnesinius ir savaitinius leidinius, žurnalus. Išpūdingai puslapingas, iki 200, mėnesinis žurnalas 'Pergalė', spalvingai-margas 'Švyturys', originalios išvaizdos 'Kultūros barai', kišeninio formato ateistinės propagandos leidinukas 'Laikas ir įvykiai', marksistiniai-lenininės dogmatikos 'Komunistas'.

Mokslo populiarizacijos žurnalas 'Mokslas ir gyvenimas' pasiekė 180,000 egz. tiražą. Specialių branžų leidiniai, kaip ir moksliniai žurnalai, neįeina į šio rašinio turinį.

Lietuvos teritorijoje leidžiama 88 laikraščiai ir 30 žurnalų. Skaičiai apytikriai. Periodikos leidyboje absoliučiai nėra privačios iniciatyvos.

IDĖMAU ISIŽIURINT

Idėmiau isižiūrunt į sovietinės periodikos lietuvių kalba elementus, ryškiau sugau name jos specifika. Netikėtai turiniu, bet ir periodinių leidinių pavadinimais remiamė išpūdi, kad šie leidiniai yra bendros sovietinės spaudos struktūros dalelė. Visomis Sovietų valstybės kalbomis eina nesuskaitomos 'tiesos', 'komjaunimo tiesos', 'tarybinės moterys'... Pavadinimų unifikacija apima ir žurnalus. Kiek daug tų 'literatūros ir menų' leidinių, absoliučiai identiškų savo struktūra, o įvairiomis kalbomis besirodančių. Tai gali būti atskiros studijos objektas. Ir toks studentas privalo valdyti netikėtai sarkazmo talentą, bet ir mokėjimą geraširdiškai nusijuokti iš tokio kultūrinio kareiviško kazemato rikiuotės. Tai atgaivina carų praeitį, kada Rusijos visuomenės lygintojas, visagalintis ministras Pobedonoscevas, geidavo visą imperiją paversti ... kareivinėmis.

Tačiau nevalia vilniškiams ar kitiems, prie savo leidinio prikergti nusakymą "lietuvių". "Lietuvių literatūra", "Lietuvių kultūros barai", etc. Visuose sovietinės spaudos pavadinimuose išguitas būvardis, nusakas tautybę. Į pavadinimus plačiausiai išiveržė patikimas savo lojalumu būvardis "tarybinis".

Turinio standartas itin akivaizdus sovietinių švenčių dienomis. Tada visa laugiakalbė sovietinė spauda tobuliausiai supanašėja. Paradų, suvažiavimų aprašymai, vadų ar vadukų kalbos, uždengia visus keturis eidinio puslapius. Visur tie patys tekstai, tie pat atvaizdai. Dienos įvyki, jeigu tokie būtų net globalinės reikšmės, kaž kaip netenka svarbos, užleidžia savo vietą vardų retorikai.

Po Brežnevo, Suslovo ar Grečko, et tutti quanti, kalbų kur nors Kremliaus salėje ar Turkestano 'plėšiniuose', leidiniai lietuvių kalba nebeturi vietos lokalinei savo medžiagai. Ir po Griškevičiaus, Barkausko eliokvenčių spaudiniai pasidengia jų kalbų tekstais. Tai yra vietinio kalibro šūviai bendroje visasąjunginėje kanonadoje.

Reportažuose viešpatauja būdingi dėstymo šampai. Galima jausti pagarbų rusiško reportažo 'išsavinimą' Tarp detalių, pav. pastebima mažytė savybė: nerašoma "suvažiavime buvo klausimų ir sumanymų", bet rusišku pavyzdžiu jungtukas 'ir' išmetamas. Jo vieton įkrenta kablelis. Sakinys skamba taip: "suvažiavime buvo klausimų, sumanymų".

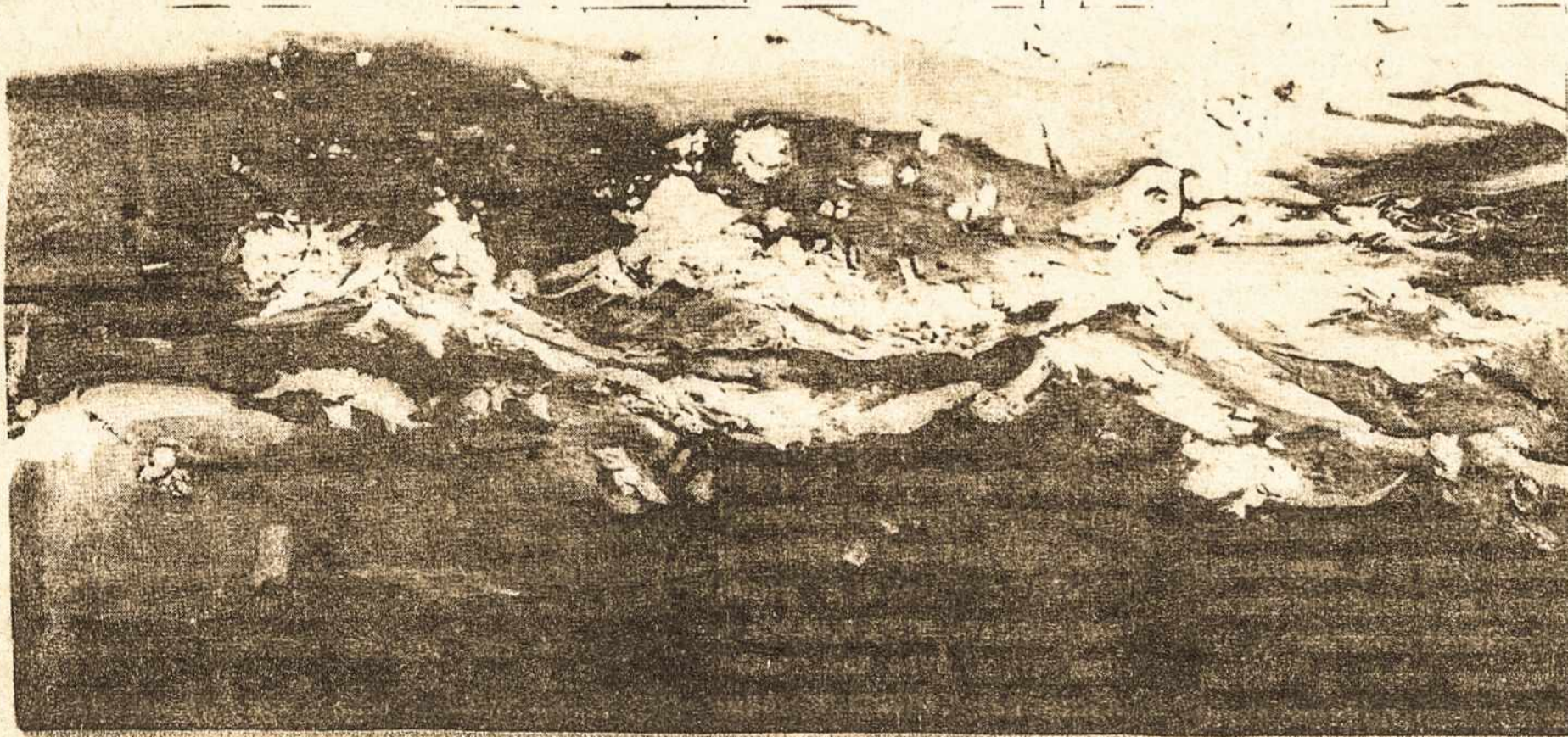
'Dabartinės lietuvių kalbos žodyne' yra nemažai naujadarų. Dienraštinės kalbos praktikoje naujadarų nepalyginamai daugiau. Jų labai daug vertimuose iš rusų tekstų. Humoro žurnalas "Šluota" (leidžiamas Vilniuje) net drįsta pasišaipyti. Vieton pasakius 'pirkau bilietą', skamba naujadaras 'apsibilietinau'. Vieton 'atsiguliau lovon', jūs galite tarti 'išilovinau'.

Tad doktrininė leidinio dalis tapo jo vedamuoju motyvu, o kartu, pavirto leidinio rutina. Sovietinis skaitytojas, iš mažens įpratęs į tą standartą, jo visai nepastebi. Dėl to susidaro pilnybės iliuzija.

BENDRADARBIŲ PROFILIS

Vertingiausias dalykas sovietinėje publikacijoje yra

(tasa 8 psl.)

S. Mercedes

Bangos

PERIODIKA (iš 7 psl.)

vietinių žinių viešpatija. Čia regėte regime mūsų tautiečių aklimatizaciją sovietinių vėtrų klimato. Žmonės gauna buitinę informaciją: ūkis, daržas, pensijos reikalai, sudėtingi atlyginimų skaičiavimai už primilžį ar laimėtą lenktyniavimą, darbo laimėjimas vienur, smerktinas apsileidimas kitur... Žmonės gauna patirti apie įvyki: vienur suvažiavo, kitur pakalbėjo, vienur padainavo, čia pasireiškė chuliganai, ten išvogė sandėlių... Plati yra žinių rubrika apie 'ateistinių švietimą'.

Žmonės žino apie kultūrinio bruzdėjimo reiškinius: koncertai, filmai, nauja knyga, estradinės gastrolės... Kadangi kultūriniai šurmuliai neatskiriami nuo doktrinų įdiegimo, spauda plačiai ir įdomiai dėsto apie tai ir neretas detalių gnaibymas suteikia nevaržomų debatų pavaizdį.

Todėl, šia prasme, spauda eina įprastu informacijos teikimo keliu. Bet... svarstyme visad glūdės prodoktrininė tendencija, ideologinė didaktika. Spaudos bendradarbiai, kuriems patikimas atskambėjimas į centro kamertonus, yra kvalifikuoti, gero braižo, valdo techniką, kai kurie jų žurnalistinius mokslus baigę Lenigrade, Maskvoje.

Šie, kvalifikuotieji, nagrinėja socio-kultūrinės temas. Mažiau dėmesio skiriama globalinės politikos temoms. Todėl tomis temomis daug vertimų iš maskvinių leidinių.

Marksistinė dialektika užpila socio-kultūrinę tematiką. Ta doktrinarija paženklinti visi 'Švyturio', 'Literatūros ir meno', 'Kultūros barų' rašiniai, kuriuose neišvengiamos tezės ir išvados. Tačiau, tai nereikia, kad tie leidiniai tėra propagandinis arsenalas. Daug yra studijinių ir informacinių dalykų, kur doktrinarijos nėra. Tai tikrai išliekamos vertės medžiaga, geras įnašas į lietuvių istorines, geografines, filologines studijas. Tai atrandama bendrinių, populiarių leidinių puslapiuose. Aišku, moksliniuose leidiniuose tų vertybių nemaža.

Įdomi 'specialių' spaudos bendradarbių grupė. Tai specifinė, sovietinės tikrovės pagimdyta grupė. Šie 'specialūs' bendradarbiai keičia, ieško žinių žmonėse. Kurjoziška, kad 'specialūs'

korespondentai yra netiesioginiai kolūkių, ūmonių, gamybinių kombinatų revizoriai! Jie vyksta stebėti dienų aktualijų: pasiruošimas sėjai, bulviakasiui, fabriku negalavimas, etc. Tokio korespondento užkalbintas 'darbuotojas' privalo vedžioti tokį smalsų korespondentą po ūmonę, po fermą, rodyti darbą, aiškinti ir aiškintis. Neretai paskui 'specialių' korespondentą žengia prokuratūros žmonės. Tokius 'specialius' korespondentus visad lydi reikalo žinovai. Nors A. Laurinčiukas gegužės 1 d. "Literatūra ir menas" skilty tvirtina, kad tarybinis spaudos žmogus visur privalo būti žinovas ir specialistas, plačioji reportažinė medžiaga rodo, kad 'specialių' korespondentų darbuose apstu asistentų. Tai vis tiriamojo objekto žinovas, 'moksliniai bendradarbiai' iš atitinkamos ministerijos.

Atradus netvarką, apsilaidimą, aprašymo tonai paaštrėja, sarkazmai duria, tai traukia prokuratūros dėmesį. 'Specialūs' korespondentai yra galinga figūra sovietinėje butyje.

Įdomiausia yra 'pripuolamų' spaudos bendradarbių arba korespondentų grupė. Jie netingi rašyti. Jų daug. Tai mūsų tipo 'laiškai redakcijoms' autoriai. Jie rašo apie viską, kas juos jaudina. Ši medžiaga yra gana geras aplinkos veidrodis. Tai, dažniausiai, nusiskundimai, apgailestavimai, siūlymai taisyti, gerinti...

Visų rašymų sąlyga yra viena: galima vanoti mažo kalibro žmogelį, mažo kalibro 'darbuotoją', buką biurokratą, net sukčių, net 'kombinatorių'. Ir apie tokius, kaip apie atradimą, rašo sovietinė periodika.

Negalima užkabinti stambaus kalibro asmens. Negalima, aišku, užkabinti ir alegoriškai, santvarkos. Santvarka yra idealas, kalti dėl nesekmių yra smulkūs žmogeliai.

Ši taisyklė itin ryški humoro leidiniuose. Tai matyti 'Šluotoje'. Žurnalas gerai žino iki kurios tarnybinės ar partinės kategorijos galima užgriebti. Pliekti galima ydas.

Mūsų spaudoje mes pripratome prie politinės karikatūros. Sovietuose politinę karikatūrą galima adresuoti tikrai 'imperialistiniam užsieniui'. Pas mus be maž kasdieną stebime sarkastiškiausias politines ka-

rikatūrtas, adresuotas prezidentui, pentagonui, kongresui. Tuo tarpu sovietuose tokios karikatūros tipas absoliučiai uždraustas. Tai yra nusikaltimas, numatytas Baudžiamajame kodekse.

BENDRYBIŲ
PARAŠTĖJE

Informacinė leidinių dalis neturi, tenka tarti, išsiviskosios spaudos intensyvumo. Pirmieji puslapiai turi epiškaielegiška pavaizdį. Dienos sensacija nedominuoja. 'Tiesos', 'Komjaunimo tiesos' leidiniai, paskaičiavus dienos įvykių žinias tikrai pirmame puslapyje, turi jų keleriopai mažiau, kaip kad tos pat dienos išsiviskieji. Chicagiškų lietuviškų dienraščių pirmieji puslapiai pateikia iki 30 detalizuotų naujienų. Tokia leidinio struktūra logiškai įprasmina informacinio darbo paskirtį.

Išsiviski savaitraščiai, o kai kada ir dienraščiai, pasiekia 16-18 puslapių. Sovietiniai dienraščiai suspausti į keturių puslapių formą. Kadangi jie leidžiami biudžeto lėšomis, nėra skelbimų. Tai žudančiai veikia informacinę leidinio tarnybą.

Išsiviskoji spauda noriai naudojasi žiniomis iš sovietinės spaudos. Lietuviškos visuomenės tėvynėje pavaizdis išsiviskoje spaudoje gyvas 'up to date'. Sovietinėje spaudoje išsivija stovi anapus pažinimo barjero. Ji apšaukiama 'buržuazine', 'priešiška', 'degeneravusia' ir kitaip. Epitetų gausa čia tiesiog neišsemiamas. Tai, aišku, pigoka, demagogiška.

(Pabaiga sek. nr.)

BALTIJA (iš 7 psl.)

tūkstančių katerių, traierių, motorlaivių dieną naktį kursuoja Baltijos jūra. Visos Pabaltijo valstybės suintensyvino žvejybą. Lyginant su ketvirtuoju dešimtmečiu, silkių sugaunama 5 kartus daugiau, o kilkų ir piekšnių sugauta apie 400 tūkstančių tonų, o 1970 metais — jau tik 700 tūkstančių tonų.

Nemazėja turistų srautas į Baltijos pajūrį, ypatingai VFR ir VDR. Higienos ir turizmo specialistai nurodo šito turistimo „bumo“ neigiamas pasekmes: gausus žmonių susitelkimas neišvengiamai smarkiai padidina kanalizacijos vandens kiekį, dėl vis didėjančio jachtų skaičiaus vis daugiau kanalizacinio vandens išpilama iš jų į jūrą be jokio valymo.

Mokslininkai labai nerimauja dėl pakitimų Baltijos jūroje, pastebėtų per pastaruosius dešimtmečius: gausėja druskų ir fosfatų, tūkstančiai kvadratinį kilometrą giluminių vandenų stokoja deguonies, tose negyvoje vandens dykumose kaupiasi sieros vandenilis, o giluminių vandenų užteršimo riba nepaliaujamai kyla aukštyn.

Plačiose Baltijos zonose stebėjimai pažymi pablogėjusias gyvenimo sąlygas florai ir faunai, o kai kur net visai nebeaptinka dugno augmenijos ir gyvų organizmų.

Nepilnais duomenimis, ištuštėjo apie 40 tūkstančių kvadratinį kilometrų jūros dugno, tai yra maždaug 10 procentų jo bendro ploto. Liubeko įlankos vandenyse biologai dabar aptinka tikrai tokių organizmų, kurie nebijo deguonies bado ir gali ilgai išbūti sieros vandenilio prisotintoje aplinkoje.

„Padėtis nuolatos blogėja“, — praneša Jūros tyrimo institutas Varnemiundeje. Lenkų okeanologas Liudvikas Žmuidzinskis mano, kad giluminių vandenų užteršimas kelia rimtą pavojų visai Baltijos jūrai. Jeigu to proceso nepavyks sustabdyti, neilgai trukus ji taps biologiškai mirusia jūra.

*

Baltijos jūros prigimtis unikali. Tai beveik ne jūra, greičiau tai milžiniškos upės žiotys, fiordas, didžiulė įlanka, sūraus ir gėlo vandens biologinis hibridas.

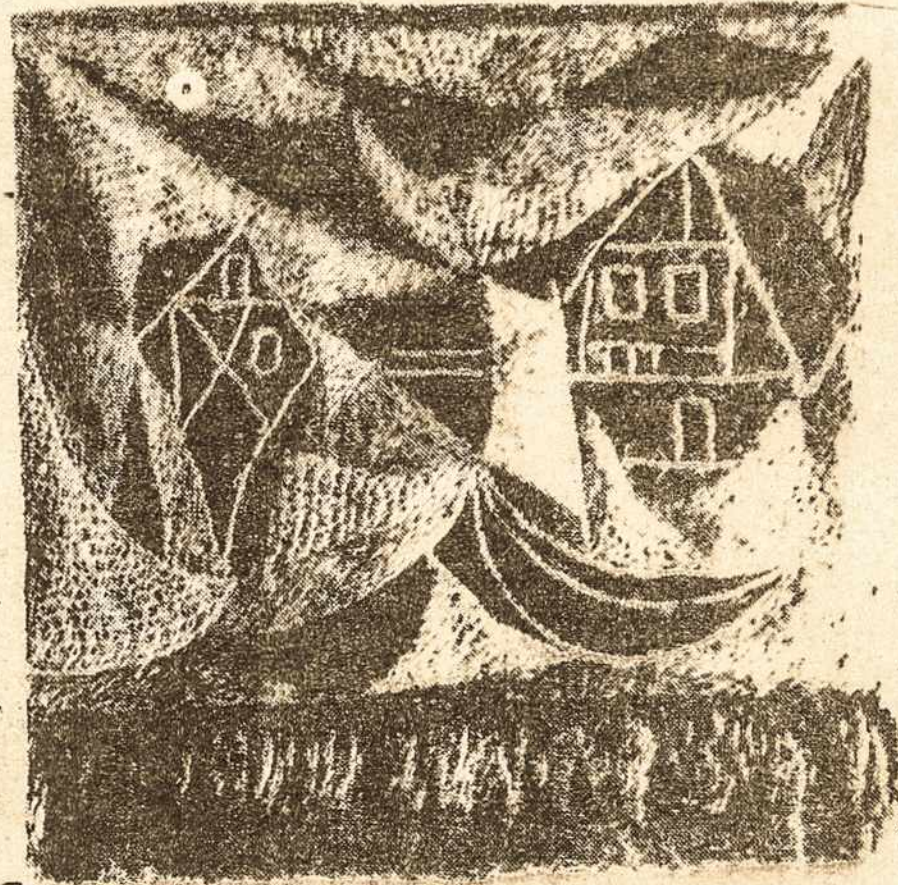
Turtingi druskų sunkieji gilumų vandens tarsi nepramušamu skydu pridengti mažiau druskingo ir lengvesnio vandens sluoksnių. Tad giluminiai vandens neturi jokio sąlyčio su atmosfera, juose nepapildomos deguonies atsargos.

Baltijoje nėra potvynių ir atoslūgių, plačių jos rajonų dažni užšalimai dar labiau trukdo maišytis vandens masėms.

(Bus daugiau)

E. PLESKYTĖ

ZVEJŲ KAIMELIS (gobelenas)

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI INTERIORE
(iš 3 psl.)

PATROCINIO PAULISTA, SP.

Nelabai didelėje miestelio skerdykloje daug metų dirbo Jeronimas Satkevičius. dabar gyvenęs São José do Rio Pardo ir dirbęs Moçoca. Skerdyklos vedėju buvo Algirdas Plaugas, kol darbas sumažėjo. Jo namuose Patrocinio Paulista, gyvena trys dukterys, kurios dalyvauja daug parapijos gyvenime.

FRANCA, SP.

Jeigu užėsi į naują gražų „supermercado Aurea I“ miesto centre, mūsų skyriuje galėsi gražiai lietuviškai susikalbėti su Algirdu Plaugiu, kuris daug metų dirbo Pitangueiras. Vėliau išvyko į Presidente Venceslau netoli Mato Grosso, kur dvejis metus mokė skerdyklos tarnautojus sūdyti gyvulių odas. Dabar, gaudamas pensiją, yra šios didelės krautuvės mėsinės vedėju.

Plaugis liko našlys prieš 11 metų mirus jo žmonai Jadvygai, baigė užauginti jų aštuonis vaikus, kurių jausias liko 11 metų. Kilęs nuo Alytaus. Vienas sūnus netoli mokosi žemės ūkio mokykloje, kai kurie vaikai jau sukūrę šeimas, Plaugis turi du vaikaičius. Sūnus Vincentas taip pat dirba mėsinkininku Franca. Kitas sūnus yra knygvedys laboratorijose Santo Amaro. Mėgsta skaityti, nors neturi daug laiko.

Šalia Plaugių, Francoje gyvena dar bent viena lietuvių šeima.

BARRETOS, SP.

Kai Barretuose gyvena daug net iki 80 - lietuvių šeimų, juos aplankydavo kun. B. Sugintas, kuris net ir čia, apie 400 km nuo São Paulo, rinkdavo aukas Zelinos bažnyčios statybai. Po kun. Suginto kunigas iš São Paulo atvyko spalio 3, ir vakare žiūrėdami skaidres, Barretos lietuvių būrelis galėjo pamatyti, kaip atrodo ta jų aukomis pastatyta bažnyčia prieš 40 metų.

Šiuo metu, kiek žinoma, gyvena apie 10 - 12 lietuvių šeimų.

Gražioje aikštelėje prie Rua 26 gyvena trijuose namuose po vieną našlę ar našlį. Pranciška Kerulienė, lenkų kilmės, bet iš Vilniaus gyvena su vienu sūnaičiu, kuris neužilgo ruošiasi vesti. Kerulienė turi virš tuzino vaikaičių. Jos sūnus Petras yra Barretų Frigorifi-

co Anglo pirkėjų kooperatyvo vedėjas, augina keturias dukreles. Taip pat skerdyklos kaimelyje gyvena Adelė Petrušonytė su šeima.

Prieš keletą metų po ilgesnės ligos mirė Jurgis Bendorius, palikdamas dukterį Vandą, kuri jau trejis metus nuolat prižiūri kiek jaunesnį brolių, paraližuotą po kepenų operacijos. São Paule Gyveną Kazakevičiai yra jų giminės, taip pat turi giminių Santos ir São Vicente.

Prieš dvi savaiti staiga mirė Jonas Gelažis, palikdamas dukterį Veroniką su vyru ir dukrele 6 m ir sūneliu 5 m., pas kuriuos gyvena. Batsiuvio amatu miesto centre verčiasi Kazimieras Daukša.

Ignacas ir Amelia Kondratavičiai namuose dar globoja savo jauniausią sūnų Albertą, kuris yra Radio Piratininga pranešėjas, mėgstas muziką. Jo balsas pažįstamas plačioje apylinkėje. Kondratavičių duktė, išėjusi advokatės mokslą, su vyru gyvena Ribeirão Preto.

Adelė Minkauskaitė Leskienė prieš devyneris metus prieš duris rado pintinėje padėtą kūdikėlį, kurį pasiėmė auginti. Teisėjas pats priskyrė pamestinukei lietuvišką vardą Aldona, ir jau paaugusi mergaitė supranta kiek lietuviškai. Dna. Adelė kilusi nuo Alytaus, jos vyras lenkas mirė rugpiūčio 2 dieną. Jų sūnus Antanas yra siuvėjas, gyvena São Paule.

Savo vienintelio sūnaus staigios mirties prieš septynis mėnesius liūdi Kazimieras Mincius. Sūnus neturėjo šeimos ir gyveno São Paule, mirė nuo smegenų kraujo išsiliejimo, palaidotas prie giminių Barretuose. Jis kas mėnesį atvažiuodavo, talkindavo tėvui ir seseriai Amelijai, kuri viena augina šešis vaikučius.

Amelija Minciūtė Azenha gyvena netoli skerdyklos savame name, prižiūri keturis berniukus ir dvi dukreles, nuo 6 iki 16 metų amžiaus.

Prie Barretų gyvena dar viena lietuvė Gelažytė su šeima, Uberaboje yra Daukšaitė su šeima. Greičiausia ir pačiame Barretų mieste yra daugiau lietuvių.

PIRACICABA, SP.

Ar čia yra daugiau lietuvių, dar nežinoma, bet jau keleta metų žemės ūkio fakultete studijuoja Teresė Jočytė iš Vila Belos, kurios motina Ana Jočienė Piracicaboje išnuomavo namą. Kadangi mokslas reikalauja daug laiko, Teresė negali grįžti į São Paulį „Nemuno“ šokių repeticijoms.

Šios savaitės kelionė per Pontal, Pitangueiras, Barretos, Patrocinio Paulista ir Franca kainavo apie 300 kr. vien tik už automobilio išlaidas. Jeigu skaitytojams tokie aprašymai įdomūs: ar esate jau

užmokėję savo ML prenumeratą už šiuos ir ateinančius metus?

BL KUNIGŲ VIENYBĖS POSĖDIS

bus pirmadienį, lapkričio 4 dieną, 9,30 val., tt. Jėzuitų būstinėj, Moçokoje.

LIETUVIAI CIRKE

„Maskvos“ cirke, šiuo metu atliekančiame dešimt pasirodymų per savaitę Ibirapueros stadione, dirba du lietuviai akrobatai. Zigmas ir Vita Černiauskai retai kada būna savo namuose Kaune, nes cirkas nuolat keliauja po pasaulį. Jų pasirodymas yra priešpaskutinis ir pats pavojingiausias: kol eidamas viela vyras laiko dvejais kopėčias, jo žmona viršuje kopiečių sukasi įvairiomis figūromis. Cirko autobusais jo nariai yra pamatę įdomesnių vietų São Paulo apylinkėse.

(Už šią žinutę ML dėkoja Kristinai Valavičiūtei, kuri cirko repeticijos metu rusiškai susigraibydama sužinojo apie lietuvių akrobatų).

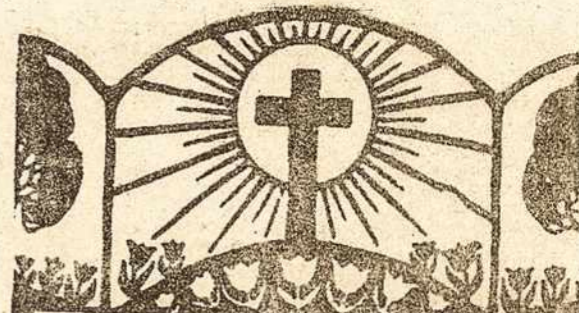
SVEIKSTA PO NELAIMĖS

Antanas Mošinskis, Algirdo ir Halinos Mošinskių sūnus, dvylika dienų išbuvęs ligoninėje, sveiksta namuose. Automobilis, davęs į motociklo šoną, sužeidė koją, kuri keletą mėnesių bus įgipsuota.

REDAKCIJA LAUKIA ANKETŲ

„Mūsų Lietuvos“ skaitytojų anketa, atspausdinta ML-os nr. psl. 5 ir 6, pradeda sugrįžti į redakciją. Įdomu, kad beveik kiekvienas skaitytojas prirašo dar savų pastabų ir patarimų. Dauguma pageidauja daugiau žinių iš Lietuvos ir iš lietuvių gyvenimo pasaulyje, pirma skaito vietines žinias dešimtam puslapyje.

Redakcija prašo visų skaitytojų išreikšti savo nuomonę, padaryti pastabų ir patarti, pasiūlyti naujų prenumeratorių, įrašyti pageidavimus. Anketas galima grąžinti paštu arba asmeniškai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

a. a.

MICHELINA GORAUSKIENĖ, mirė spalio 22 São Paule, beveik sulaukusi 93-jų metų amžiaus. Po Mišių namuose, buvo palydėta į Morumbi kapus, kur prieš dvejis su puse metų buvo palaidotas jos sūnus Algirdas.

Michelina Gorauskienė kilimu šiaulietė, turėdama šešerių metų sūnų liko našlė, ilgus metus buvo gailėstinga sesuo Kauno Karo ligoninės chirurgijos skyriuje, 1947 metais atvykusi į Braziliją metus dirbo São Paulo ligoninėje.

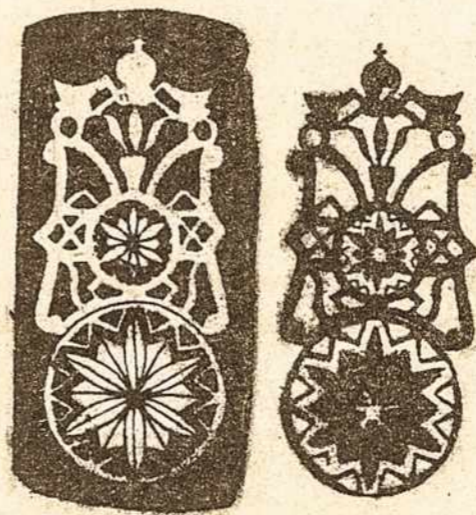
Liūdinčius paliko savo marčią Mariją Gorauskienę, kuri senute rūpinosi; vaikaičius Radvilą ir Mindaugą Gorauskus su jų žmonomis; du provaikaičius. Prie karsto laikomų Mišių metu ant altoriaus buvo padėtas jos sūnaus padirbtas lietuviškas kryželis. Septintos dienos Mišios buvo spalio 29 šv. Kazimiero koplyčioje, Moçokoje.

RAMUTIS IDIKA

FOTOGRAFO

Fotos para Publicidade, Cromos, traço, retoque americano, etc.

RUA ITAPIRA, 132 - MOÇOCA
Tel. 279-2666

MŪSŲ ŽINIOS

SOKS PERSIKŲ ŠVENTĖJE

„Nemuno“ ansamblis lapkričio 24 d., sekmadienį, IV-toje Persikų šventėje netoli Mogi das Cruzes šoks Audėjėle, Čigonėle, Aštuonytį ir Malūną 15 val. Persikų šventė prasideda jau šeštadienį, lapkričio 23, su įvairių tautų pasirodymais nuo 16 iki 20 val., ispanai, japonai, kiniečiai, korėjiečiai, portugalai.

Sekmadienį meninė programa prasideda 12 val. su japonų ir modernių šokių pasirodymais. 15 val. prasideda lietuvių programa, 16 val. šventė tęsiasi su kiniečių, ukrainiečių, vengrų pasirodymais iki 19 val., kada prasideda braziliška samba.

Šimto puslapių „IV Festa do Péssego“ knygutėje tuoj po japonų ir portugalų aprašomi lietuviški šokiai, iliustruoti dviem „Nemuno“ fotografijom ir Lietuvos herbu Vytimi. Persikų šventės proga minimi ir 55-tieji japonų kolonijos metai Mogi das Cruzes srityje.

Persikų šventės vieta - Bairro Coqueiro, Estrada Mogi - Salesópolis, 10 km. Nuo São Paulo iki Bairro Coqueiro yra 59 km.

KETURIŲ KUNIGŲ SIDABRINĖ SUKAKTIS

S. Paulo saleziečių provincija rengiasi iškilmingai paminėti keturių savo narių 25 metus kunigystės. Tai provincio- las T. José Antonio Romano ir kunigai Pranas Gavėnas, Joaquim Salvador ir Pascoal Filippelli. Šeimos šventė, kurioj dalyvaus visos provincijos atstovai ir pasireikš iškilmingom jubiliejinėm Mišiom, numatyta gruodžio 8 d. Coração de Jesus bažnyčioj, o civilis pagerbimas – vakariene bus lapkričio 8 d. Buffet Mansão Umberto, Itaim, patalpose.

LITERATŪROS VAKARAS

įvyko šeštadienį, spalio 26, Sliesoraičių rezidencijoj. H. Mošinskienai vadovaujant, Živilė Jūraitytė gyvai pristatė lietuvių poetą-diplomatą Oskarą Milašį, perduodama

ištraukų iš jo giliai mistinės kūrybos. Buvo pateiktos ištraukos iš „Pažinimo giesmės“ ir „Miguel Manaros“ misterijos.

Svečių-viešnių tarpe dalyvavo neseniai iš Lietuvos p-lė Elena Oželytė, adv. Isabel Darnaut ir dvi S.P. universiteto profesorės, abi ruošiančios išsamią studiją apie mūsų dailininką-muziką Čiurlionį.

Metinis viešas Literatūros ratalio vakaras bus lapkričio 30, 20 val. Liet. sąjungos būstinėje, Mookoj.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

numatyta lapkričio 24 d., sekmadienį. Programa bus paskelbta vėliau.

Iš JAV-ų rašo kun. Šulcas:

„Aplankęs rytų pakraščio lietuvių kolonijas, jau esu suorganizuavęs 12 stipendijų studijuojančiam jaunimui paremti. Dabar vykstu į Kanadą. Protarpiais pravešiu rinkolekcijas Detroite, Toronte, Chicagoj. Putname žadu „atsigauti“ pas kun. Ylą ir dalyvauti ateitinių studijų dienose.

Visur informuoju apie mūsų jaunimą; sakau, kad smarkiai ruošiasi Jaunimo Kongresui... Visur graibstau žinių apie jus – ką veikiate, ir visur jus giriu prieš amerikiečius.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame kun. P. Dauginčiui už atlaikytas šv. Mišias už a. a. Jurgio Sliesoraičio vėlę ketvirtos mirties metinėse ir jo brolio Algirdo Sliesoraičio, neseniai mirusio Odesoje, vėlę, visiems dalyvavusiems šv. Mišiose, ir poetui Klemensui Jūrai už dedikuotą gražų eilėrašį jiems garbingai atminti (žr. 3 psl.)

Algirdas Sliesoraitis ir Faustina Sliesoraitienė-Vasaitienė

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

70 kr. Kaz. Kazlauskas, 40 kr. Petras Narbutis, 36 kr. Jonas Bernotas, Albina V. Barbosa, A. Pumputienė.

LIETUVIŲ SAJUNGOS-ALIANČA PIETŪS

Lapkričio 10 dieną, 13 valandą.
Rua Lituania, n° 67 - MOOCA

MODISTĖ TELEVIZIJOJE

Tai Sofija Misiukaitė, kuri praeitą ketvirtadienį pasirodė su savo sukurtais moderniais suknelių modeliais Canal 11 Gazeta programo-

Egeu Modas Ltda., jau antrą kartą pakviesta pasirodyti televizijoje su moteriškų rūbų modeliais. Sofija turi, be to, savo siuvimo ir kėlimo mokyklą R. da Graça, Bom Retire.

LIETUVIAI VYKSTA SÃO PAULO KATEDRON

gruodžio 8 d., Nekaltai Pradėtos Marijos šventėje 15:30 val. Tai bus šventkelionė į katedrą, kur bus lietuviškos pamaldos gauti šventaisiais metais suteikiamus visuotinius atlydus. Dalyvaukime patys ir kitus dalyvauti kvieskime. Plačiau kituose ML numeruose.

AR JAU NUSIPIRKOTE NAUJĄ LIETUVIŲ-PORTUGALŲ KALBŲ

ŽODYNA

Jį paruošė Alfonsas D. Petraitis ir Liucija Jodelytė. Išleido Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Akademinis Sambūris, Spaudė „Mūsų Lietuvos“ spaustuvė. Pirmoji laida 1974 m. liepos 1 d. Tiražas 1000 egz. Kaina – 15 kruzeiru.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.577

C. B. C. 00.992.700/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsavel
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr. Paskiro numerio kaina: 70 centavu. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai išteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietų.